

Oponentský posudek bakalářské diplomové práce Kateřiny Majerové

Cesta za snem: Lifestyloví migranti v Bulharsku

Studentka si vybrala téma z antropologie migrace, které se zabývá relativně novým evropským fenoménem - kontraurbanizačním pohybem přes hranice národních států. Výzkum lifestylové migrace znamená živou práci v terénu, jazykovou kompetenci a schopnosti přizpůsobit se jiným kulturním podmínkám. Toto studentka skrze svou práci dokázala zvládnout a provedení výzkumu (výběr domácností, zaměřenost na sledovaná data, kombinovaná metoda pozorování, rozhovorů, vlastní fyzický prožitek práce na farmách) patří mezi silné stránky této práce. Práci vidím jako přínosnou a zároveň jako otevřený terén k dalšímu výzkumu, protože v případě Bulharska a dalších zemí bývalého Východního bloku se jedná o nový druh pohybu, který je ve své povaze odlišný od migrací do Francie a Středomořské oblasti.

Práce má také mnohé nedostatky. Studentka pracuje s pojmem lifestylové migrace a cituje k tomuto tématu odbornou literaturu, ale v její práci se ukazuje, že lifestylovou migraci chápe v jakési okleštěné formě, či ji zaměňuje s kontraurbanizačním pohybem. (Str.48 - „Ekologicky příznivý způsob života jsem sledovala proto, že na základě literatury považuji aktéry za lifestylové migranty. Jedním z motivů lifestylové migrace je být soběstačný, žít skromně v souladu s přírodou.“) K lifestylové migraci však skromnost a soběstačnost motivuje jen zlomek migrantů.

Některé formulace, které autorka používá, jsou v oboru antropologie dosti nešťastné (str.54 - Ačkoliv žijí uprostřed přírody ve starých domech, jsou civilizovaní nebo by alespoň chtěli být, pracují na tom. Str.49 – Jsou civilizovaní, splňují základní hygienické standardy [koupelna]). Některé výrazy zase zní v češtině příliš odvážně (jsou to transnacionálové).

Některé věty jsou nedoformulované a není jim úplně rozumět. Čtenář pak sdělení musí dešifrovat z kontextu. (Str.36 – V Anglii většině aktérů vadila přílišná legalizace všedního života. Str.5 - Nelze je označit za rezidenty, neboť se v nové zemi usadí a začlení se do ekonomických a politických struktur země, jejichž každodenní život je spojen s místem, kam přijeli.)

Pak jsou tu odvážná historická tvrzení, která se zakládají spíše na pocitu než na historických zdrojích. (Str.5 - Migranti v historii propojovali vzdálené oblasti světa a usnadňovali kulturní výměnu, aniž by svým pohybem a vazbami narušovali strukturu společnosti.) Takové typy výpovědí jsou zavádějící a pokud se autorka nemůže věnovat historii migrace do hloubky, měla by se jim vyhnout.

Práci má nedostatky ohledně jazykové správnosti a je v ní velké množství překlepů. Po formální stránce musím studentce vytknout především komolená jména autorů (Schiller, Wildová) a malou pozornost věnovanou úpravě citovaných zdrojů.

Téma, které si studentka vybrala, vidím jako velice vhodné pro další výzkum a diplomovou práci. Bude zajímavé dále zkoumat lifestylové migranty v kontextu Bulharska a různých jeho oblastí, potenciální sociální změnu na bulharském venkově v následku lifestylové migrace, další strategie ekologicky orientované migrace, či způsoby šíření environmentálně ohleduplného hospodaření.

Bakalářskou práci navrhuji k obhajobě. Hodnocení navrhuji v pásmu známky dvě.